

ÁPRILIS

31. 187

4092

1920./356. sz.

nov. 6

Biro

A FEGYVERGYÁRBAN

- Hát még most se hagyjuk abba?
- Nem pajtás. De csodálkozni fognak, mert addig verjük, míg ekevas lesz belőle.

ORSZÁGOS
KÖNYV-
TÁR

674

Biró Mihály rajza

... zvezszoson órák: kedden 6. pénteken 5-6. Szakosztás...

FECSKÉK TÁMADÁSA

IRTA: BRÓDY SÁNDOR

Hazajött a fiam a francia frontról. A legkisebbik fiu, de öreg már: tizennyolc éves. Megundorodom, ha arra gondolok, hogy a vén emberek, akik ezt az általános gyilkolást csinálták, marcona öreg emberré tették ezt a leányarcu fiut, aki egészen olyan, mint az anyja, még a szőke hajának is olyan illata van... Undorodni, ölni, soha ki nem békülni — ama vénekkel! Így kezdődik rám nézve a béke és így száll rá szívemre a nyugalom.

*

Reggel jött meg, aludtam még, óvatosan bebujt mellém az ágyba, a fejét a mellemre tette és beszélt. Milyen különös, a hosszú ut alatt elfeledve mindazt, ami borzalmas vele történt. Inkább azt mondta el, ami tetszett neki: a gyönyörű kis francia városokat és azt a mondhatlan szépséget, amikor két francia lány — szépek és fiatalok azonkívül is — egymással beszélnek. Azt, hogy milyen az, amikor egy öreg német tábornok azt parancsolta: bis zum letzten, tömjétek be gyerekek testetekkel ezt a szakadékot — elfeledte. Legfeljebb azt mondotta, hogy a németek nem kedvesek.

*

— Mi volt mégis, a legborzalmasabb?
— Amikor a fecskék megtámadtak.

A fiu lóra kapott és poroszkált előre a Cambrai-i országuton. Estefelé volt, még szeptemberben. Ment a gyönyörű kis városba — por és hamu ma már — kettős céllal. Egy kis cukrászdába igyekezett, amelyet ismert már. Nem tudatik, hogy mi vonzotta jobban: a cukrász leány-e, vagy a sütemény. Bocsássunk meg a fiunak, amikor kezdődött az örület, még rövid nadrágba járt... A nap szállt alá, a golyók süvítették felé. Az öreg ló — magyar és Pista nevű — kapkodta a fejét és a fiatal ember a magáét. Egyszerre két fecske szállt egyenesen a szemének. Utána vágy harminc, meg se tudta őket számolni. Verték a szárnyukkal, a kis szemükkel haragosan néztek a szemébe. Nem értette a dolgot és a háta borzongott. Ugy tudta, hogy a fecskék szeretik az embereket, nemzeti különbségek nélkül, fajra, színre, szagra nem tekintve. Mit akarhattak tőle? Ugy emlékszem, hogy az anyja is félt minden madártól, miért?

és szelid madarak között és azok elől. Szálltak utána és nem merte őket bántani?

*

Töröm a fejemet, — együtt a fiúval — mit akarhattak a fecskék? Talán sietve menekültek egy idegen meleg világba, elvégették az ut irányát és azt hitték, ő, a kis ember azt cselekszi, ami az ő ösztönük. Meg akarták-e verni, mert — a kis madárszűkkel — benne perszifikálták azt a hallatlan kétlábu lényt, aki lehetetlenné tette számukra az életet itt és nem engedte, hogy a gyermekeit átvigyék az occánon? Mi történt? A fecske cikázik, játszik és éhen hal meg inkább, minthogy mást bántson.

*

A többi fiam is hazakerült egy két napra. Négyen összeültünk, tanácskoztunk. Köztük a legtudatlanabb mondott valamit, amin valahogy elindulhattam: az ember csinálta pokoli vihar, megzavarta a levegőget és teméntelen kis bogár a légnyomás súlya alatt a magasságból majdnem a földszintre kényszerült, a kis katona fiu körül. Nem a kis katonát akarták bántani a fecskék, hanem meg akarták támadni a kisebb és gyengébb állatokat, hogy megöljék és megegyék őket. Nem kívánták a harcot, nem akartak mást, csak enni, élni!

*

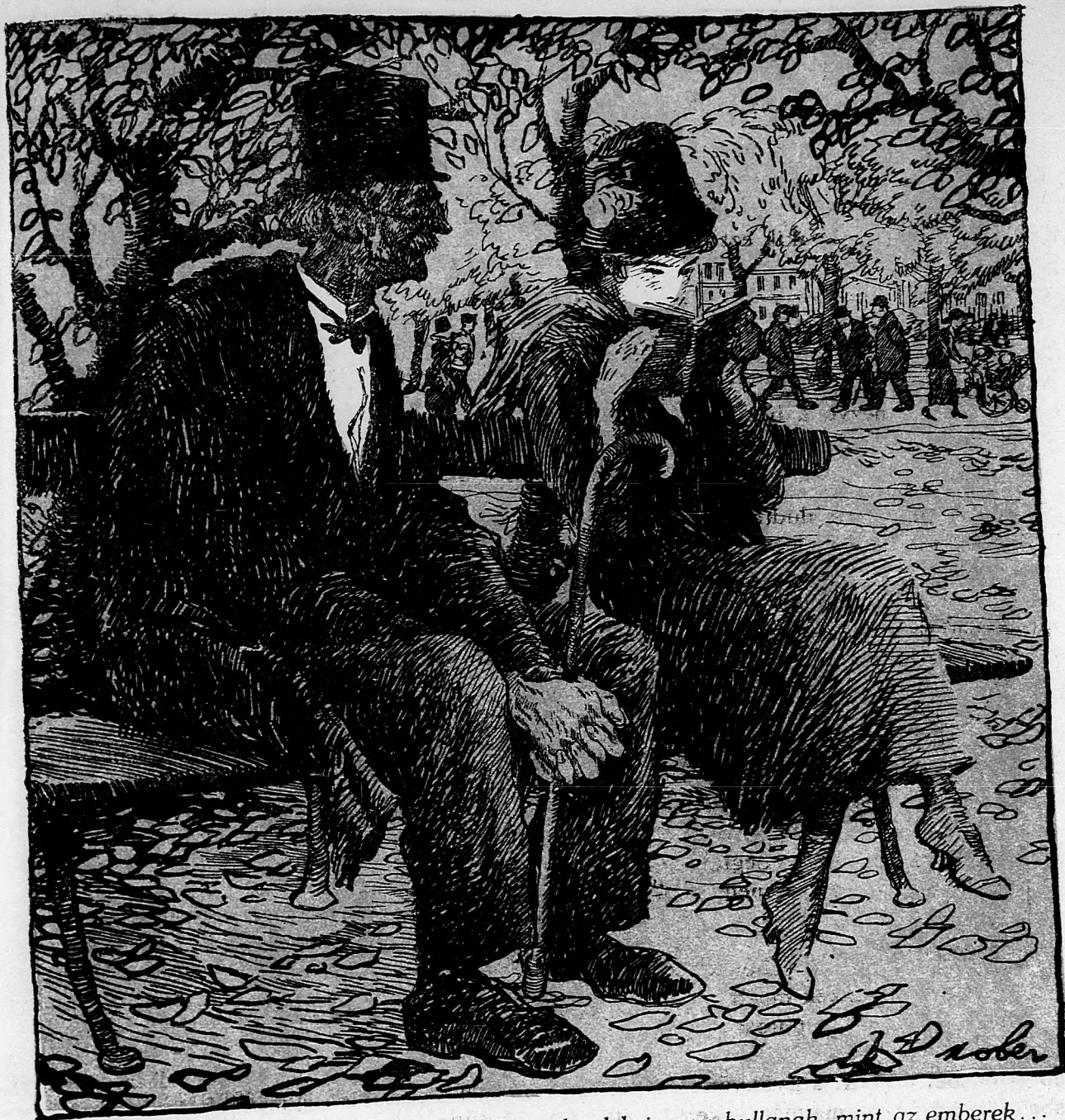
Mégis, ez a kibékitő megoldás kevés, tovább füzöm, fonom, bogozom. Mégis csak a gyereket akarták bántani, várták, hogy golyó eltalálja és hogy belevághassák gyönyörű csőrüket és egyenek belőle, ha már nincs szárnyas pondró.

*

Szárnyas pondrók vagyunk, én legkisebb fiam. De, amíg a tested, az anyád teste, az enyémet melegíti, egyszerre csak fellángol bennem egy gyermeki naiv érzés: hátha mégis azért támadtak a fecskék, hogy eltérítsenek az utadról, más utra térülj, el a halál elől!

*

Illatos emléke egy soha el nem muló ifjuságnak, megfiatalítja elnyűtt szívemet: élve maradt vérem, magam! Elalszom, fölriadok és nem tudom kivágni, a földre csapni két látó szememet: a természet becstelen, az ember gonosz és ostoba fajta: nincs más egyéb, mint undorral nézni az egész világot. Nevetni és nevetetni és szenvedéssel, gyűlölettel fordulni szembe az

ÖREG UR (maában): Szomorú idők. Már a levelek is úgy hullanak, mint az emberek...

SZÖVETSÉG

IRTA: HELTAI JENŐ

Mikor is volt? 1914-ben? 1915-ben? Vagy 1814-ben? Ma már nem tudnám megmondani, olyan régen volt. Fiatal házaspár voltunk akkor a háborúval és a mézesheteket morzsolgattuk mámoros izgatottságban. Páris elesését vártuk és a kávéházban nagy mappák fölé görnyedve virrasztottunk, míg a záróramentes hajnal rózsaujjával megkopogtatta a nagy üvegablakot: „Menjete már haza, holnap is van háború!”

Akkor láttam az első német katonát Budapesten. Úristen, de szép is volt!

A nyugati pályaudvar felől jöttek, éjjel

az időkre emlékezni? Akkor még világították az uccákat, a villamos pajkosan csilingelt, a fündöklő kávéházakban rogyásig húzta a cigány, tizennégy fillér volt egy brittanika és az uccasarkon jegy nélkül árulta a tormásvirslit a maximálatlan éjjeli kofa. Vigan robogtak az autók, derülten vánszorogtak a jutányos konfliktusok, rézből volt a krajcár, ezüstből a korona és kávéból a kávé.

Mondom, vagy öten voltak a németek, szálas legény mind az öt, ki pápaszemek, ki cvikeres, szép aranysárga szakálla volt az egyiknek, szemtelen kis szőke bajusza a másiknak és vaskeresztje mind az ötnek. Komoly méltósággal masiroztak egymás mellett, elől kettő, hátul tartaléknak három. Borszivar volt a szájukban, sápadt német szivar, a szakállas pipá...

AZ ASSZONY: Hazajön a János.

Pólya Tibor rajza

AZ EMBER: De olcsóbb tesz a buza.

tásra sem méltattak minket, szegény, alázatos magyarokat, akik bámész hódolattal sereglettünk köréjük és forró lelkesedéssel éljenezték őket. Ők ötven, németek, nem törődtek velünk.

Mi azonban ragaszkodtunk hozzájuk, tiszteltük és szerettük őket. Mentünk a nyomukban, eleinte mi is csak ötven-hatan, aztán tizennyolc-huszan. Nőttön nőtt a tömeg, ahogy végigmentünk a Teréz-körúton, az Erzsébet-körúton, ki a Rákóczi-útra. Mind lelkesebb lett az ünnepelés, harsányabb az éljenzés. Közben faggattuk őket: honnan jönnek, hová mennek, miért kapták a vaskeresztet, mikor veszik be Páris, mikor lesz vége a háborúnak és igaz-e, hogy Japán mégis csak meggondolja a dolgot és mellénk áll? Az öt német nem felelt. Hogyan is felelhetett volna? Arcukon, egész lényükön, egyenruhájukon, vaskeresztjükön látszott, hogy ők a tett emberei, ellenségei minden szószátyárságnak. Útnak, de nem beszélnek, hallgatnak, de győznek. Nem állnak szóba se ellenséggel, se jóbaráttal, mennek keményen, rendületlenül,

tünk, lélekzeni is alig mertünk, csak szemünkkel intettünk egymásnak: ezeket akarja valaki megverni!

Azután befordultak a Népszínház-uccába. Most már egy pillanatig sem volt vitás, hová mennek: a régi katonai pályaudvarra, elutaznak valahová, titkos misszióban. Talán Törökországba. Biztosan Törökországba. Be jól is csináljuk ezt a háborút! Hiába, volt esze annak, aki kitalálta.

Azonban ... mi az? Az öt német nem ment ki a pályaudvarra, az öt német befordult egy szűk kis mellékuccába. Az ucca sarkáról egy pár vihogó lány csatlakozott az izgatott tömeghez. Az öt német megállt egy gyanús, sötét kis földszintes ház előtt. Az egyik becsönget, boglyas öreg asszony nyitott kaput. Az öt német felénk fordult, szalutált, azután eltűnt a kapualjban. A kapu még mindig nyitva van, az öreg asszony vár: az elragadtatás hevében és az összetartozás révén néhány magyar is besurrant utánuk. De a tömeg kint maradt zavartan, tanácstalanul valami homá-

Éreztük ezt és mi is ájtatosan elnémultunk és azontúl csöndben követtük őket. Szinte félénken huzódtunk meg a nagy Németszág árnyékában, harminc jelentéktelen kis magyarok, az öt hatalmas német hős körül. Éreztük, hogy itt a mi helyünk, itt biztonságban vagyunk, itt nem bánthat minket senki...

A József-körút és a Népszínház-ucca sarkán már ötvenen voltunk, férfiak, nők, rikancsok, katonák, asszonykák, akik most jöttek színházból, vendéglőből a férjükkel, harcias öreg urak, facér cselédek. Itt megállt az öt német egy éjjeli kofa tövében és mindegyik megevett két pár tormásvirslit, a szakállas hármat.

Mi hangtalan csöndben figyel-

innen még hiányzik valami, valami tisztelgés-féle, valami istenhozzád, egy jó szó, egy kis melegség, a magyar lovagiasság, a magyat vendégszeretet, a magyar hűség virágbokrétája.

Egy pillanatnyi habozó csönd. Egymásra néztünk, azután azzal a csalhatatlan ösztönrel, mely a nagy tömegeknek mindig megmutatja a helyes utat, levettük fejünkről a kalapot és áhitattal, diadalmasan elénekeltük a Wacht am Rheint ...

Wilson is zs. — avagy: új hetilapom e heti szenzációja.

T. C.

Van szerencsénk szives tudomására hozni, hogy jövő hónap elején végre megjelenik az a hetilap, mely valóban hézagpótló lesz, melyet a művelt budapesti társaság már régen és olyannyira jogos türelmetlenséggel vár, jövő hónap elején szenzációs tartalommal és még szenzációsabb művészi formában megjelenik lapunk, a *Képes Külpolitikai Hetilap*.

Budapestben, csakugy mint az egész világon, a külpolitika világtörténelmi eseményei állanak az érdeklődés előterében. Pesten is át-

hatja az embereket e nagy idők jelentőségének tudata, a nagyérdemű pesti közönség is érzi a nagy idők szelét, mely immár hozzánk is eljutott.

Mindazonáltal a nagyműveltségű pesti közönség nélkülözte azt a revüt, mely a külpolitika eseményeivel foglalkozna, olyan eszmei magaslatocon, olyan tudományos, történelmi felkészültséggel, mint ahogy azt a pesti közönség joggal elvárhatja kedvenc képes külpolitikai hetilapjától.

Nagy külpolitikai revünk első száma Wilson-album lesz. A Wilson-album tanulmányai-ból kiemelhetjük a következőket:

Wilson és a nők, írta Szász Zoltán (képekkel).

Beszélgetés Wilson szakácsnéjával. Mit szokott ebédelni Wilson? (A szakácsné autogrammjával).

Beszélgetés Weisz Ignác budapesti előimádkozóval, Wilson édesapjával. — Wilson a siputcai elemi iskolában nevelkedett! — Krausz hitoktató még emlékszik! — Wilson mamája a Hunyadi-téri csarnokban.

Azonkívül: érdekes fényképfelvételek, pletykák, intimitások. Wilsonnak egy volt nevelője elmondja, hogy az elnök kis korában hányszor kikapott, mert nem irt pontokat a mondat végére. Ő szoktatta rá az elnököt a pontok írására (képekkel).

Major Henrik rajza.

— Azt mondják, most lefelé hajlik a bajusza.
— Igen, ez lesz most az új divat, az „ES IST NICHT ERREICHT” bajusz.

Képes levelezőlap-melléklet: Wilson hat-
éves korában.

Külpolitikai kotta-melléklet.

A Wilson-album természetesen más sze-
mélyiségekkel is foglalkozik, mert e nagy idők
igaz tükré lesz a Képes Külpolitikai Hetilap.

Az első számban megkezdjük „A diplo-
mata feje” című szenzációs külpolitikai regé-
nyünk közlését.

Egyéb érdekességek: — Burián operaéne-
kes — Burián külügyminiszterről. — Pizzi
Mizzi, a Téli kert táncosnője Massarykról, akit
személyesen ismert. — Divatlevél: Milyenek a

diplomatafrakkjai. — Clemenceau meg akart
zsarolni egy lipótvárosi bankigazgatót.

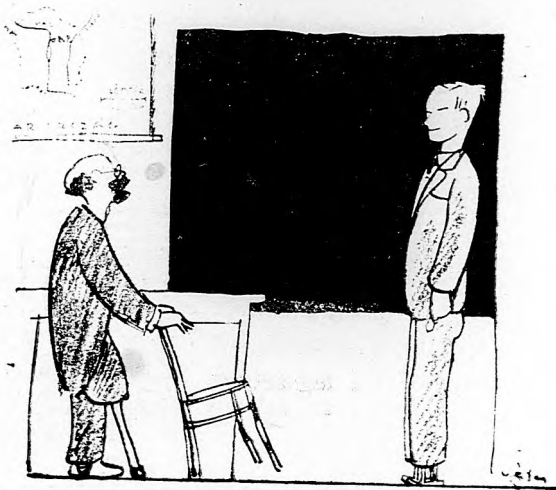
Jövő nemzedék rovatunkban tehetséges
kezdő külpolitikusok fényképeit közöljük.

Mint látható, lapunk valóban olyan szép és
nívós lesz, hogy méltán válik majd a pesti kö-
zönség legnépszerűbb külpolitikai revüjévé.

Tisztelettel a Szerkesztőség.

U. i.: Külön érdeklődésre tarthat igényt
tízezer koronás pályázatunk: melyik diploma-
tából lenne a legszebb mozsizínész?

SZENES BÉLA

— Olyan ismerős maga nekem Podvinec.
— Tanár ur alattam szolgált a 32-eseknél

MUNKAPÁRTI KÉPVISELŐ A BORBÉLYNÁL

Brody Illés rajza

— Csak borotválni, mint rendesen?
— Inább szerezzen nekem süraösen egy jó alszakállt.
az anyja is...
Brody Illés 918.

KIVANCSI VAGYOK ARRA, HOGY
mikor fog Tisza István újra olyan beszédet
mondani, melyben feltétlenül ragaszkodik a
hat elemihez?

HADIÉKNÁL

— Na nem olyan nagy baj. Béke esetére
is van egy jó üzleti ötletem...

DIVATÁRU ÜZLETBEN

— Mennyit kérjek egy vég-
ért, főnök úr?

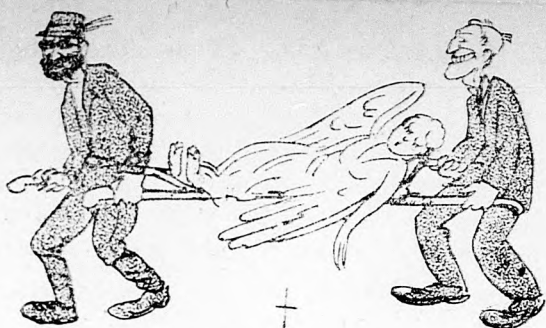
— Mindjárt megmondom.
Előbb elolvasom a béke-
híreket

RÉSZVÉT

— Hallom, hogy tegnap
mind a két gyermeke meghalt.
Fogadja részvéteimet. Nekem
is rettenetes pecchem volt.
képzelve, a villamoson ellop-
ták az ezüst órámat...

A LEGUJABB GYERMEK- SZAJ.

— Mondd papa, hogyan
tüsszentik azt spanyolul:
hápci?

Hozzák a békeangyalt

A német nem hagyja magát

Bizony csak igaz az a híres Darwin-féle tan a létért való küzdeletről. A természetben nincsen béke, örök harc folyik, élőlény küzd élőlény ellen, állat az ember ellen és viszont, sőt, ami még szomorubb, ember az ember ellen, nemzet a nemzet ellen.

Tessék csak körülnézni, mindenhol látható a harc! Ott a legközelebbi villamosmegálló, ott az az öreg népfölkelő, sőt rajta keresztül direktte maga a rendőrfőkapitány áll harcban a közönséggel. Aztán tessék megnézni a közönséget, Samu bácsi éppen felre akarja lökni a villamos feljáromnál János bácsit. Tolakszának, harcolnak, hogy melyik jusson fel a koszra. Pedig ott prüsszöl már a Perronnon egy kipirult arcú ur, akiben megtelepedtek és elszaporodtak már a spanyolbetegség baktériumai s megindították ádáz offenzívájukat egész szervezete ellen.

Ez az ember, Beteg ur, mindjárt észreveszi, hogy láza van, haza siet és orvost hivat, az orvos hadat indít (anélkül, hogy megüzenné) a baktériumok ellen, miután gazdasági érdekei (honorárium) alapján szövetséget kötött Beteg urral.

És pusztulnak milliárd számra a szegény spanyolbaktériumok, azok az icipici élőlények, amelyeket csak a napokban födözött föl két francia orvos, Nicolle és Lebailly.

Két francia orvos! Tehát a franciák nemcsak a németek ellen harcolnak, hanem a baktériumok ellen is. Nemcsak masiroznak, lövészárokba bujnak, ágyúval és puskával lövnek embertársaikra, akiket bocheoknak neveznek, hanem mikroszkóppal vizsgálják a spanyolos ember köpetét, hogy kikémleljék az új ellenségnek, a kis baktériumoknak fedezékét és harci taktikáját, hogy aztán sikeresen rajtuk üthessenek. Harcol tehát a két francia doktor a baktériumok ellen, de bizonyos, hogy harcolnak egymás ellen is, mert bizonyos, hogy mind a kettő szeretné, ha a baktériumok elleni háboruban a nagyobbik vitézségi érdmet ő kapná.

Igy a két francia doktor! Aztán jön a többi francia doktor, fölolvassnak, tárgyalnak, vitatkoznak, kísérleteznek, „kitenyésztk” a baktériumokat, majmokat és embereket oltanak be velük. Mindegyik el akarja kaparintani a dicsőséget a másik elől; ez is harc, tehát

egymás ellen is harcolnak. Annyira, hogy szinte megfedkeznek már arról, hogy németek is vannak a világon.

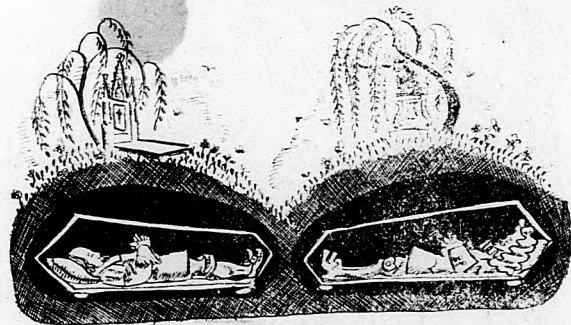
Hát a németek vajjon mit csinálnak? Ők sem hagyják ám magukat! Mivel a franciák ellen való fegyveres harcuk ugysis kezdi aktualitását veszíteni, ők is harcra indulnak a baktériumok ellen. Együttal új módon harcolnak tehát a franciák ellen, igyekezvén tőlük az egész emberiségnek a betegségek elleni háborujában elszerezni a dicsőséget.

S mit tesznek a kitünő németek? A franciák meglették a „spanyol” baktériumait. De ez még nem minden. Ezzel a baktériumok még nincsenek megölve s a spanyolbetegség sincsen legyőzve. Pedig ez a munka nagyobbik fele! A jó németek tehát, hogy a franciákon diadalmaskodjanak, máris kovácsolják a fegyvert a franciák által fölfedezett veszedelmes baktériumok ellen. Mint értesülünk, egy német mérnök tervei alapján már csinálják a hesszeni Krupp-gyárban a 142-es ágyukat, magának Hindenburgnak és Ludendorffnak felügyelete alatt, Tirpitz és Reventlow szellemében, Zimmermann és Helferich mindig kitünően bevált számításai alapján, amelyekkel, mielőtt néhány ütegre való kész lesz belőlük, felvonulnak az új baktériumok ellen és egyenként agyon lövöldözik őket.

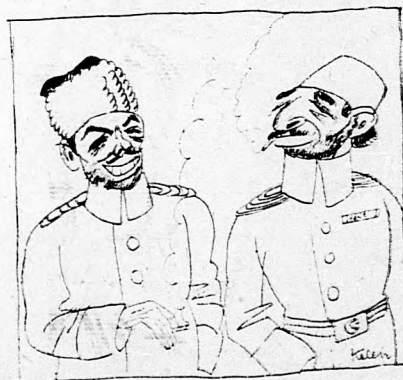
Hiába, a legszebbet és leghasznosabbat mindig a derék németek találják ki.

NAGY LAJOS.

NEM FOROGNAK!

Shakespeare és Molière nyugodtan fekszenek sirjukban. Abból az alkalomból közöljük hogy a pesti színházakat egyelőre bezárták.

— És még mindig azt olvassuk a lapokban, hogy Török szerencséje örök!

ŐSZ, MARGITSZIGET

— Jaj! Jönnek, Elek!...
 A légben haldokló levelek
 Rezegnek.
 Valaki így sóhajt:

Hogy ki irigykedett így.
 Ez már talány.
 A szerelmes pár talán? —
 Amint arra sétált

velly

A HÁLÁTLAN KUTYA

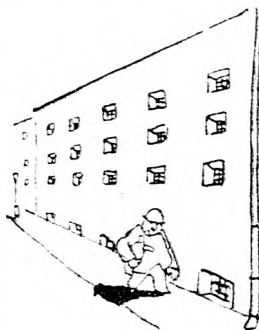
IRTA: MOLNÁR FERENC
(VÉRTES MARCEL RAJZAIVAL)

Betyarek kedves kövér ember volt és sokáig, legalább öt hónapig küzdött, amíg meggazdagodott a háboruban. Előbb volt egy kis exhumációs vállalata, aztán ánzist rejtett el nagy mennyiségben, majd nehéz küzdelmek árán bejutott egy előkelő szesz-csaló-társaságba, ahol kikerekítette a tizenötödik millióját. Mikor a börtönből kijött, világot vásárolt a Hűvösvölgyben és elhatározta, hogy többé nem dolgozik, életét a szemléldésnek és a jótékonyágnak szenteli.

Ez volt Betyarek.

Ezzel szemben Punc szegény magánhivatalnok volt, akit egy sztrájkmozgalomból kifolyólag elbocsátott egy cég. A többi cég nem alkalmazta. Punc oly nyomorba jutott ily módon, hogy mikor feleségével egy vasárnap ebédre megette az utolsó kalapbélését, a szó

szoros értelmében többé nem volt mit ennie ezen a világon. Neki se, a feleségének se. Punc elment segítségért könyörögni Betyarekhez,

aki egy nagy havannaszivart adott neki. Nem bírta, rosszul lett tőle, ami azért fájt neki, mert a rosszul lét kikergette belőle az utolsó ebédet és most igazán üres gyomorral állt itt Punc. Ilyen a szegény

ember szerencséje. Történt, hogy kevéssel ezután meglátogatta Betyareket egy barátja, s a következő kérdést intézte hozzá:

— Tudnál nekem ajánlani valakit, aki a nagymamám kerek széken tologassa a korzón?

— Mi fizetést adsz neki?

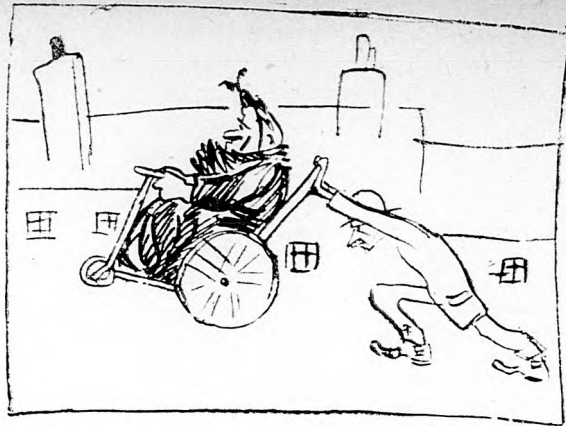
— Harminc koronát egy hónapra.

Betyarek rögtön Puncra gondolt.

— Holnap ott lesz az ember, — mondta.

Igy kapta meg Punc ezt a kitünő állást.

Egy napon, mikor szép idő volt és Puncnak a nagymamát fel kellett tolni a Gellért-hegyre, Betyarek elment Punc feleségéhez. Puncné szép szerény kis asszony volt.

— Nos? — kérdezte Betyarek — ki a jó ember?

— Ön, — mondta szemlesütve Puncné.

— Kinek köszönhetitek a jó állást?

— Önnek.

Betyarek megcsipte Puncné arcát. Puncné túrt, mert félt, hogy az urát kidobják innen is. Elvörösödött, de mosolygott. Egy óra múlva ezt kérdezte Betyarek:

— Ki a legkedvesebb kövér pucimuci ezen a világon?

— Te — mondta Puncné sóhajtva, majd egy vizes puszit adott Betyareknek és becsukta utána az ajtót.

Napok multak, napok teltek, Punc szomorúan tolt a nagymamát hegyre föl, hegyről le, hidon át, korzón végig, de legalább volt miből éheznie. Betyarek mindig, mikor szép idő volt, megjelent Puncnél és megkérdezte:

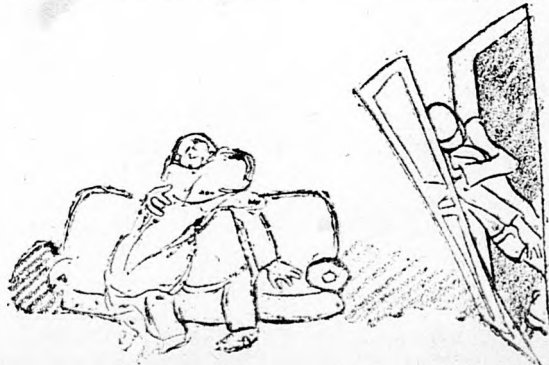
— Ki a jó ember?

— A pucimuci, — mondta Puncné, kellemes izgalommal vékony hangozkájában.

Augusztus közepén Punc névtelen levelet kapott. Egy nyugalmazott miniszteri tanácsos, aki irigyelte az állását, a következőket írta neki:

„Mialatt ön egy öreg hölgyet tol a korzón, Betyarek Marcel feldulja az ön családi boldogságát.”

Punc nem szólt otthon egy szót sem. De mikor egyszer gyönyörű idő volt, beteget jelentett a nagymamánál és hazarohant. Betörte

az ajtót és ott találta Betyareket, aki éppen az ő feleségének a nyakszirtjén zongorázott körmetlen kövér ujjainak hegyével.

— Juj, juj, — nevetett vékony kis hangján Puncné, mikor Punc beugrott a szobába, s megállt előttük, fehéren, mint egy vezércikk a békéről.

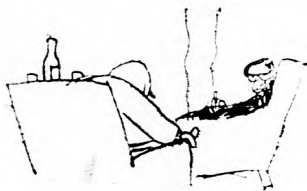
— Ha nem tekinteném, hogy önnek köszönhetem az exisztenciámat, — mondta rekedten Betyareknek — ha nem tekinteném ezt . . .

Kis habozás után szerényen és tisztelettel pofonütötte.

Betyarek keserű mosolylyal távozott.

Aznap Betyarek hűvösvölgyi villájában esztély volt, amelyen megjelent többek közt Gorlitz, a kitűnő író is. Betyarek félrevonta őt egy intim sarokba és ezt mondta neki:

— Igaza van, mester, az emberi hálátlanságnak nincs határa. A magam életéből több szép esetet tudnék önnek mesélni.

Gorlitzy boldogan dőlt hátra a bórszékben, örült, hogy hall valamit, mert neki soha nem jutott eszébe semmi.

Egyszer — mondta Betyarek — egy ember, akinek az életét, az exisztenciáját mentettem meg, megütött engem. A hálátlan kutya. Ez lehetne a címe, ha megírná az esetet.

És halkán, finoman, óvatosan elmondta neki az egészet. Hogy szebb legyen, kihagyta belőle azt, hogy Puncnéval viszonya volt.

S mikor a vendégek elmentek tőle, még sokáig szivarozott egyedül a szalonban. Rezignált mosolylyal és mély emberlenézéssel

gondolt Puncra, a piszkos, hálátlan kutyára.

Másnap délután csöngettek a Betyarek-villa vasrácsos kapuján. Egy lefátyolozott hölgy kereste Betyarek urat. Bebocsátották. A szép kis Puncné volt.

— Nos? — kérdezte tőle a milliomos, kellemes meleggel az arcán.

A szép kis nő a nyakába borult.

— Otthagytam, — sugta Betyarek fülébe. — Tartasz nekem egy kis lakást valahol egy kis fényüzéssel?

Válasz helyett Betyarek megölelte és megcsókolta.

— Megutáltam . . . —

suttogta a kis nő. —

Megutáltam a hálátlanságáért . . . Ha bármit csinált volna, nem bántam volna. Ha lopott volna, ha rabolt volna, ha gyilkolt volna . . . De

a hálátlanság . . . ez az egy, amit nem bírok.

— Igazad van, — mondta Betyarek — te egy finom lélek vagy, ez vagy te, és ki a leg-gavallérabb kövér pucimuci ezen az egész világon?

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

— Te, — mondta Puncné és vékony karjaival oly szorosan fogta át Betyarek vastag nyakát, mint valami illatosan virágzó futóka a cölöpöt az országut szélén.

MOLNÁR FERENC
legújabb, és legnagyobb elbeszélőműve:

ANDOR

Második kiadás
(20.000—40.000 példány.)

Ara K.
16.50

Kapható AZ EST könyvkereskedésében VII., Erzsébet-körut 18-20 és minden elárúsítójánál.

Egy tipikus pesti fiatalember lélek- és jellemrajza viharos és tragikus szerelmi történet keretében. Az első kiadás 20.000 példányban 9 nap alatt fogyot el!

OLGA WOHLBRÜCK:

A BARBÁROK

Ara **8.80** kor.

Kapható Az Est könyvkereskedésében, VII. ker., Erzsébet-körut 18-20 és minden elárúsítójánál.

Regény. Fordította: Vajda Gyula. 3. kiadás. Rendkívül erővel megírt hatalmas történet, melyben az orosz-szibériai vadság és becsületes szenvedélyesség vívja tragikus harcát egy nyugati asszony túlfinomodott érzékiségével és hazug karakterével.

Az «Olcsó Regény»
25. száma

ANATOLE FRANCE:

THAIS

— REGÉNY —

Azary-Príhoda színes boritékrajzával. Tizenhatodré. Budapest, Athenaeum kiadása. **1 K.**

Kapható: AZ EST könyvkereskedésében VII., Erzsébet-körut 18-20 és minden elárúsítójánál

Az összes külföldi illatszerek, szappanok és toilette különlegességek, színházi festékek, gyógy- és vegyszerek

József Főherceg Ur O csász. és kir. fenséges kamarai szállítója

Telefonszám: 85-24

EISNER GYULA
KÉT OROSZLÁN DROGÉRIA

BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-UT 37. SZ.

HINDENBURG LEVELET DIKTÁL

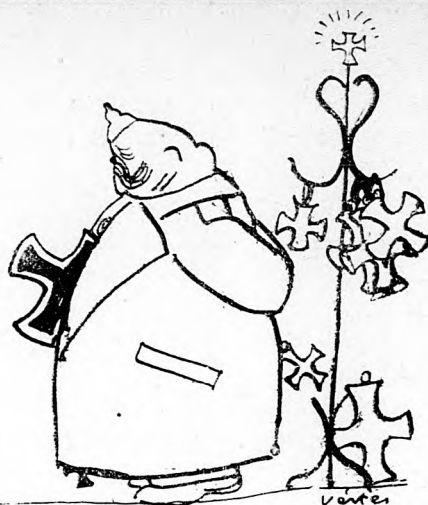

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett gyermekünk

Munkapárt

az összes harctereken szerzett gyógyíthatatlan betegségében hirtelen elhunyt.

Tisza István, Lukács László
mint szülők.

KISSASSZONY: Ide pontot tegyek?

HINDENBURG: A pontokat nem én diktálom!

KIVANCSI VAGYOK ARRA, HOGY
Ludendorffnak és Tirpitznek van-e civilruhája?

Igen, tisztelt Szerkesztő ur!

A felháborodástól reszket kezemben a toll. Tíz évi távollét után egyenesen Brindiziből érkeztem meg a keleti pályaudvaron. Szállodába hajtattam és megmondtam a kocsisnak, várjon, míg átöltözöm. És képzelje Szerkesztő ur, volt pofája megjegyezni, hogy nem várhat több mint öt óra hosszat. Hallatlan szemtelenség, csak Pesten lehet az emberrel így kibabrálni! A vendéglőben rendeltem egy csonthúst ecetes tormával, gondoltam fizetek érte 30 krajcárt. Mikor legutóljára ettem, mindössze 28 krajcárba került. A fizetésnél majd elájultam, 35 krajcárt kértek, rongyos negyed kiló marhahusért.

A Newyork-kávéházban, mialatt oda-

tam, 4 krajcárral drágult az ozsonnakávé. Viszont a szivarosgyerektől ramseszt kértem és nem volt, csak luxora. És fiumei princessasz helyett óbudait árult. A Casinóban meg nem kaptam Pommery-extrát! Rettenetes! Ázsia! Az ujságban olvastam, hogy Szemere Miklós 1000 koronát tett egy lóra. Micsoda hallatlan könnyelműség és erkölcstelenség.

Nem szabad tovább szóltanul tünni ezeket a rettenetes viszonyokat, melyeknél rosszabbakat a légmerészebb fantázia sem tudna elképzelni.

Budapest, 1911. október 29.

Tisztelettel
Aggódó Hazafi.

A Nemzeti Múzeum levéltárában másolta
(litván.)

KIVANCSI VAGYOK ARRA, HOGY
Wekerle Sándor mikor lesz megint a „jövő embere?”

— Hát kedves Mendelsohn ön is Zerkovitzsal fordított?

EGY ARTISTANŐ NAPLÓJABÓL.

Hol vagytok boldog békeidők, amikor külföldi vándorúton spanyoltól kaptam csókot. Most csóktól kaptam spanyolt.

KÖZMONDÁS.

Adj a tótnak szállást, kiver a hazából.

BOLDOG PESTI.

— Mért örül ugy?

— Két spanyolbeteg volt nálunk és én hamis címet mondtam be a fertőtlenítőintézetnek. És képzelje, sikerült őket becsanni.

SZENTMÁRTONI RÉSZLET

KIS REGÉNY. — IRTA: SZÉP ERNŐ

(BIRÓ MIHÁLY RAJZAIVAL.)

Ha lesz türelmök idefigyelni kérem, hát elmondok egy borzasztó nagy botrányt. Mink csináltuk azt Szentmártonban, mikor hetedikbe jártunk. Nő van a dologban. Szoknya, uraim! Megmondhatom kérem, hogy akkor abban a hecbben Szentmártonban én vittem a fő szerepet. Nem akarok mindjárt magamról beszélni, csak jelzem, hogy az eset legjobban én ráam tartozik, sőt azt hiszem, senkinek az egész Szentmártonban eszébe nem jutott azóta sem az ügy, még azoknak a fiúknak, akik benne voltak, még azoknak is egészen kimehetett egy ilyen gyerekség a fejükből, hisz hol vagyunk már Szentmártontól, meg a hetedikről, nagy

isten. Azokat a fiúkat, azokat úgy gondolom, hogy mind prima emberek máma, tanár, doktor, rendőrkapitány, mérnök, gyógyszerész, anyakönyvvezető, állomásfőnök, meg főkönyvelő, egyenkint akkori remek ábrándjaik szerint, s meg vannak házasodva s a fejük bővebb lett s ki van alakulva s mindegyiknek ott van valamilyen forma pakombart a füle előtt, mint akkor megvolt a füle előtt a saját pakombartok az akkori tanároknak, rendőrkapitányoknak, főkönyvelőknek, Jaj, azok a fiúk nem tesszik le a pakombartot, nem lesz megint az a fiú arcuk és nem ülünk egyszer sem már úgy együtt az osztályban, meg nem lökdösődünk a folyosón, se nem megyünk ki a Berettyópartra tanulni soha de soha, ez uraim, ez, ez bámulatos, nem? — ez, hogy az élet már így marad, hogy nem lehet visszaszófolni valamelyik évbe, egy valamilyen napba, egy órába, csak egy órát az életből ismételni, nem, nem, soha. Bocsássanak meg kifakadásomért. Igen, hát ezt a szentmártoni históriát csak úgy tudom elkezdni, hogy elébb felhozom itt a szentmártoni legényeknek a szokását. Kérem az a szokása volt Szentmártonban a legények-

lást a Dobogó előtt, persze azt sem tudják, hogy azok a legények délután odacsődültek a

Dobogó elé s ott állottak háttal a falnak hosszú sossal és ott cigarettáztak, meg veregették kurta nádpálcával a kisubickolt csizmaszárát, meg sercentettek elegánsukat egész a betonnak a másik széléig, meg taszigálták egymást kegyetlen röhgőségekkel, meg aztán nagy heccket ütöttek, mikor valami szegényebb fajta fehérnépek kocogtak el ott a Dobogó előtt, hát mondom, mikor esteledett, akkor a legények elváltak onnan a faltól, aztán letértek a piacterről a Széchenyi-utcára. A Széchenyi-utca a fő utca Szentmártonban, lemegyen egészen az állomásig. Hát aztán a legények egyenes vonalba jöttek egymás mellé a szekérúton keresztbe s úgy sétáltak kifelé az állomás felé. Az egész szekérút el volt foglalva velök az egyik járdától a másik járdáig, mert legalább is egy tucat legény indult el mindig így együtt a Dobogótól. Amint ki voltak igazodva szép egyenes sorba, csenddel sétáltak egy pár lépést és akkor a jobbfelől legszázelesen menő legény meghúzta a magos fekete kalapot a homlokán és jól előre nézett és diktálta a nótát:

Hejide sanyám, hame guntmán

Itt a többi legények a szájokkal mind egyszerre elkapták a nótát, hogy:

*tartaaani,
Sej vigyen ki a kis piacra elaa-hadni,*

Kérem az a nagy darab református te

meg Szentmártonban és az ablakok ott a Széchenyi-utcán kétfelől, azok meg mintha ebben a minutában estek volna oda a sárga házfalakba nagy szegletes, fényes bámulásnak, hogy ni csak, micsoda paraszt vihar, mit zúgat ilyen méreggel, hű, mit akar ez a nagy világtól, mert mennek előre világ ellen!

*Ott lessz az a bah bah
Barna fattyú megvenni,
Meg fog értem száz száz
Száz forinttal fizetni.*

S még egyszer persze:

*Ott lessz az a bah bah
Barna fattyú megvenni,
Meg fog értem száz száz
Száz forinttal fizetni.*

Amint a nótát elhagyták, megint hallgatással mentek egy darabig. A csizmás lépéseket verték le a kemény szekérútra egy taktusra, azt hiszem ezzel is valami virtust akartak mutatni. Ugy ment a lábuk, mint a katonák lába, mikor mennek a mezőn a gyakorlaton. Mikor jó sokan mentek így együtt a Széchenyi-utcán, akkor fel szokták tenni bal kezüket a szomszédnak a bal vállára. S így mentek, mintha vinnének egy nagy fekete láncot. Nem masiroztak ezek nóta nélkül, csak egy percig, ha egy nótán túl voltak, azután megint elkezdte vagy szélről, vagy odább a sorban egy legény. például hogy:

Dobogóba szépen muzsikálnak,

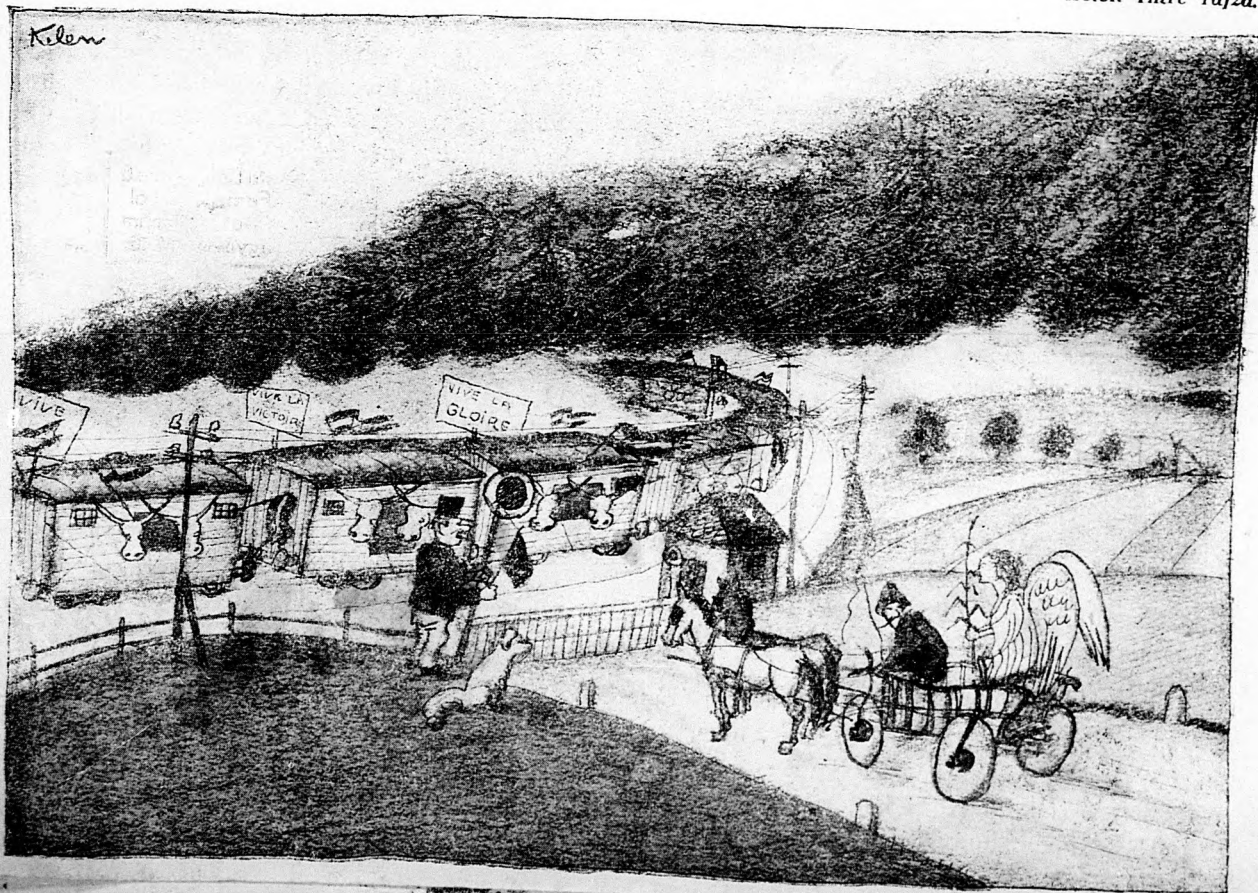
s erre mind:

*Jó kedvök van sej a cuculistáknak,
Nékem is olyan jó kedvem vóna,
Ha a rózsám el nem hagyott vóna.*

És kérem, ha szembe ballagott egy jó ember a szekérúton, hát az mindig felment a legények elől a járdára. De hogyha szekér jött szembe, az a szekér is jobban tette, ha inkább befordult egy közbe s ott várta meg, míg ez a sor legény elmegy. Mert ezek se gyalogembernek, se szekérnek, se kocsinak útát nem adták. Emlékszem, hogy kajabáltak, mikor valami szép féderes kocsi volt szembe velök és a két ló zörögve vagdosta ott a fejét előttök és az ülésről felállott egy vadászkalapos uraság és kárált le rájuk, hogy azonnal térjenek ki mert!

— Az istennek se! Annak a magas istennek se! — csak ezt kajabálták és úgy állották a sort a féderes kocsi előtt, akárcsak levert sötét cölöpök állottak volna ott egymás mellett. Nem tudom, hogy annak a magas istennek ki tértek volna-e vagy se, ha csakugyan ott jött volna nekik a szentmártoni állomástól befelé, de arra emlékszem, hogy egyszer mégis kitértek, mikor egyszer Schreiber úr, a gőzmalmos pattogott szembe velök azon a veszett motorbiciklin. Az elől úgy szaladtak kétfelé, mint a libák szoktak. Igaz, a szentmártoni legényeknek azon a magas kalapján a szalag körül volt szurkálva gombostűvel, de nem közönséges gombostűvel, hanem azzal a divatos hosszú gombostűvel, amelyiknek nagy kék, meg zöld meg rubint üvegfeje volt. (Folyt köv.)

Kelen Imre rajza.

**Perzsa-,
Breitschwanz-, Sealskin-
kabátokat**

RÓZSA

szücsnél vásároljon kizárólag. **Andrássy-ut 29. szám.**

**PNEU
WIMPASSING**

**EGYESÜLT RUGGYANTAÁRUGYÁRAK
HARBURG - WIEN**

ezelőtt Menier-J. N. Reithoffer

Raktár: Budapest, Andrássy-ut 8.

Gyar:

Wimpassing im Schwarzwald.

N.-O.

Telefon 68-54.

Sürg.-cim: Reithofferek. Budapest

**HAMIS FOGAKAT
ÉS FILMHULLADÉKOT VESZEK.**

Gross Antal, Budapest, VIII., József-körut 23. sz.

STERN JÓZSEF

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ
BUDAPEST IV. KER.
CALVIN-TÉR 1. SZ.

Magyarország legnagyobb divatháza!

SPANYOLNÁTHA

ellen legjobb védekezés a torok, száj- és orr-üreg állandó tisztántartása és fertőtlenítése. Ha a pohár vízbe 10-15 csepp

Diana-sóbszeszt

töltünk és ezzel torkunkat és szánkát naponta többször öblögetjük, a fertőzés veszélye ellen eredményesen védekezhetünk

Diana-sóbszesz

mindenütt kapható! Kis palack ára K 3.50,
közep palack K 10.—, nagy palack K 20.—

BÉR-AUTÓK!

Telefon
91-57.

H. A. R. T.

Budapest, Andrássy-ut 8

**NINCS GALLÉRHIÁNY
NYAKKENDŐHÁZ**

ha a
ban (V. ker., Deák Ferenc-utca 14. szám).
fiókház IV. ker., Kigyó-utca 5. szám).
vásárolunk 7 - koronáért egy üveg Eko gallér-
impregnáló szert, amellyel mindenki egyedül
néhány perc alatt 2-30 gallert impre nálhat. Egy-
egy gallér 2-3 hétig viselhető és lemosható. Hasz-
nálni a hasítás mellé. Nyakkendő és ur divat ar-
ezek: tünk! jegyzékünket 20 f. bélyegért bárkinek megküldjük.

SPANYOLNÁTHA

ellen legjobb óvszer a

LYSOFORM

Mindenütt kapható

**Fonal és Himzőipar Rt
Budapest**

Főzlet és központi iroda
VII. Erzsébet-körut 24

FIÓKHÁZTEK:
IV. Kossuth Lajos-utca 6
IV. ker., Ferdinand bol-
gár király-ut 6. szám
IV. ker. Kigyó-utca 4. sz.

Sürgőnycim: Fonalipar.

Telefonszám: 162-04, 10-24, József 14-40

Őszi séták a Margitszigeten

a sziget tiszta, egészséges levegőjén minden-
kinek nagyon ajánlatosak a járványos időkben.

Kellemes őszi-téli tartózkodás a

Margitszigeti nagyszállodában.

Saját társaskocsik a pályaudvaroktól a szállodáig

Margitszigeti kénes gyógyfürdők

egész nap nyitva. Kiváló gyógyhatás, töké-
letes berendezés. Fürdőjegy ára 7 korona.

Járványok ellen

Margitszigeti Ásványvizet igyék!

AZ ERKÖLCSÖS TABÁN

Vétes Marcel rajza

— Mondd, hát volna annyi pénz, amiért én ilyen rövid szoknyában végigmennék az utcán?